

มติชนสุดสัปดาห์
ศุกร์ 26 มี.ค. 53

อาหารสมอง หมาดมกลิ่นพิชิตเรือด

วีรกร ตริเศศ
(รวม 4 หน้า)

เรือดเป็นสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กที่ชอบแอบซ่อนอยู่ในที่นอน และออกมาดูดเลือดผู้นอนในเวลาดึก การปราบให้ราบคาบทำได้ยากมาก อย่างไรก็ตามในปัจจุบันสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นประเทศที่เรือดกำลังกลับมาอาละวาดอีกครั้งพบหนทางแก้ไขที่น่าสนใจมาก

เรือดหรือ bedbug ในสหรัฐอเมริกาทำให้วงการซื้อขายที่อยู่อาศัยปั่นป่วนเนื่องจากมีข่าวอยู่เนือง ๆ ว่าเมื่อซื้อบ้านราคาแพงไปแล้วไม่อาจเข้าไปอยู่ได้เนื่องจากมีเรือดอยู่เต็มบ้านโดยมันแอบซ่อนอยู่ในที่ต่าง ๆ ตลอดจนที่นอนอย่างน่ารังเกียจ ทนายความมักเสนอให้ตรวจสอบก่อนที่จะลงนามซื้อเสมอ

ในตอนแรกผู้ขายก็ใช้บริการจากผู้เชี่ยวชาญด้านการปราบแมลงสาบ ปลวก หนู ด้วยราคาแพง แต่ก็ไม่ได้ผลน่าเชื่อถือเพราะตรวจไปแล้วว่าไม่พบแต่ในภายหลังก็พบจนได้ ดังนั้นกลไกตลาดจึงหาทางออกให้ และคำตอบก็คือหมาซึ่งเชี่ยวชาญในการดมหาเรือด

Bedbug หรือเรือดเป็นแมลงประเภทกาฝาก(parasite) ในสกุล cimicidae ตัวมันมีชีวิตอยู่ได้ด้วยกาารกินเลือดคนและสัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนมเท่านั้น ชื่อ bedbug มาจากสถานที่ ๆ มันชอบอาศัยอยู่คือที่นอน เรือดไม่ใช่สัตว์ออกหากินเวลากลางคืน แต่ก็คืบคักในเวลากลางคืน และแอบกิน "อาหาร" โดยเจ้าของ "อาหาร" ไม่รู้ตัว

เรือดที่พบกันทั่วไปคือสายพันธุ์ cimex lectularius ซึ่งเป็นพันธุ์ที่ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ได้เป็นเลิศ มันอาศัยอยู่ในแถบอากาศอบอุ่นทั่วโลก โดยมีเลือดเป็นอาหาร (ไม่ต้องกินจากเลือดที่เทไว้หน้าทำเนียบหากแต่เจาะกินสด ๆ เลย)

เรือดมีสีแดงออกน้ำตาล ตัวแบนรี ๆ ไม่มีปีก และมีขนเล็ก ๆ อยูรอบตัว ตัวโตเต็มที่มีความยาว 4-5 มิลลิเมตร และกว้าง 1.5-3 มิลลิเมตร ดังนั้นจึงสามารถเห็นได้ด้วยตาเปล่า

มันเป็นสัตว์ดูดเลือดโดยแท้ (อย่ารังเกียจว่ามันเหมือนแตรักคูล่าเพราะยุงก็ดูดเลือดด้วยเหมือนกัน) โดยปกติมันจะออกมาหากินตอนก่อนใกล้รุ่งประมาณ 1 ชั่วโมง แต่ก็ไม่รังเกียจที่จะดูดเลือดเวลาอื่น ๆ ในเวลากลางวันด้วย

ความอุนและคาร์บอนไดออกไซด์ที่ออกมาจากร่างกายมนุษย์คือสิ่งที่ดึงดูดเลือดให้หา มนุษย์เจอ เวลามันดูดเลือดมันจะใช้ 2 ท่อเจาะ ท่อหนึ่งพ่นน้ำลายซึ่งมีสารทำให้ชาและทำให้เลือดไม่ แข็งตัว อีกท่อหนึ่งใช้ดูดเลือด มันจะดูดเลือดอยู่ประมาณ 5 นาที และถอนกลับไปที่ตั้งซึ่งอาศัยอยู่ (ไม่ใช่ผ่านฟ้า)

เมื่อถูกกัดมนุษย์จะไม่รู้สึกตัวเป็นเวลาหลายนาที่หรือชั่วโมงด้วยซ้ำ จะมีรอยถูกกัดบวม ขึ้นมาคล้ายรอยยุงกัดและเจ้าของเลือดจะรู้สึกคัน ที่อันตรายก็คือเลือดสามารถแอบซ่อนอยู่ได้โดยไม่กิน อาหารเป็นเวลา 1 ปีถึง 1 ปีครึ่ง (บางพันธุ์อยู่ได้ถึง 3 ปีด้วยซ้ำ) อย่างไรก็ตามมันชอบจะกินอาหาร ทุก 5-10 วัน

ถ้าบ้านหรือเตียงของท่านมีตัวเรือดกระจายอยู่พอควร จะเป็นเรื่องยากมากที่จะ ตรวจสอบและอาจไม่รู้ตัวด้วยซ้ำเพราะรอยกัดคล้ายยุง โดยทั่วไปการถูกเรือดกัดไม่เป็นอันตราย และมัน ไม่สามารถถ่ายทอดโรคจากคนที่มันเจาะกินเลือดไปยังอีกคนได้ซึ่งแตกต่างจากกรณีของยุง ถึงแม้จะมี สิ่งมีชีวิตเล็ก ๆ มากกว่า 20 ชนิดที่อาจสามารถอาศัยอยู่บนตัวของมันได้ แต่ก็ไม่เป็นอันตรายซึ่งต่างจาก หมัด (flea)

ถึงแม้เรือดจะไม่เป็นอันตราย แต่คงไม่สนุกที่จะนอนหลับอย่างสบายในที่นอนซึ่งมีสัตว์ ออกมาแอบดูดเลือดและทำให้คัน ภาพที่คิดก็พอจะทำให้นอนไม่หลับได้แล้ว ในนิยายไทยสมัยก่อน เราจะอ่านพบเรื่องเรือดอาละวาดในที่นอนของโรงแรมชั้นกลางอยู่เสมอ ๆ ปัจจุบันมันหายไปจากบ้าน เราดังเช่นที่มันหายไปจากสหรัฐอเมริกาเมื่อกว่าร้อยปีแล้ว แต่ขณะนี้มันกำลังกลับมาระบาดไปทั่ว สหรัฐอเมริกาอีกครั้งโดยเฉพาะในนิวยอร์ก เชื่อกันว่าการห้ามใช้ยาฆ่าแมลง DDT อาจเป็นสาเหตุ สำคัญของการกลับมาของเรือด

เรือดั้นมันสามารถเดินทางข้ามประเทศได้โดยมากับกระเป๋าดำเดินทาง กล่อง เสื้อผ้า เฟอร์นิเจอร์ใช้แล้ว และข้ามบ้านได้โดยลอดรูกำแพง เพดาน หากเป็นบ้านที่มีฝ้าติดกันมันสามารถขึ้นไปบนเพดานแล้วทิ้งตัวลงมาด้วยซ้ำ (อะไรจะขนาดนั้น)

เมื่อคนไม่สามารถปราบได้ดี ก็มีคนหัวใสฝึกหัดหมาพันธุ์ที่มีความสามารถในการดมได้ ดีกว่ามนุษย์ (ปกติหมาที่มีความสามารถในการดมได้ดีกว่ามนุษย์หลายสิบเท่า) ซึ่งพันธุ์หนึ่งคือ บีเกิล (beagle) ตัวสีน้ำตาลขนาดเล็ก หูใหญ่ตก มันเป็นตัวละครของการ์ตูนชุดซาลี บราวน์ (เราเห็นเจ้าหน้าที่จูงอยู่ในสนามบินต่างประเทศเพื่อดมกระเป๋าดำอยู่บ่อย ๆ) ที่จริงแล้วมีหมาพันธุ์อื่นที่จมูกดี เช่นกัน เช่น ลาบราดอร์ แต่เข้าใจว่าเพราะตัวมันโตกว่าจึงไม่สามารถมุดเข้าไปได้เพียง หรือ เฟอร์นิเจอร์ เพื่อดมหาเรือดได้ดี

เจ้าของฝึกให้มันดมกลิ่นของเรือดและไซของมันมาตั้งแต่เป็นหนุม จนเป็นเกมส์สำหรับหมา ทุกครั้งที่มันดมเจอจะได้รางวัลคือการแสดงความรักใคร่และอาหารถูกใจหนึ่งชิ้น หมาซึ่งมีความต้องการให้คนรักและมีการกินเป็นตัวขับเคลื่อนพฤติกรรมจึงชอบ “เล่นเกมส์” ทำให้เจอเพื่อจะได้รับการยืนยันความรักและรางวัล และมันก็ “เล่นเกมส์” เก่งมาก ๆ นักวิจัยเรื่องการดมกลิ่นที่ University of Florida รายงานว่าหมาที่ได้รับการฝึกฝนมาอย่างดี สามารถดมเจอเรือด 1 ตัวด้วยความแม่นยำถึง ร้อยละ 96 (ใน 100 ครั้งดมเจอ 96 ครั้ง)

เมื่อเจ้าของบ้านจ้างมันไป ชั้นแรกจะเช็ดอุ้งเท้าให้สะอาดก่อน และจูงไปรอบบริเวณบ้าน มันจะใช้จมูกดมไปทั่ว และหากเจอมันจะใช้เท้าตะกุกไปตรงจุดที่มันเชื่อว่ามีเรือดหรือไซ และเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์ก็จะพบ ค่าบริการของมันก็คือครั้งละ 350 เหรียญ ซึ่งผู้จ้างรู้ดีว่าหากเคลียเรื่องนี้แล้วก็จะได้ทำสัญญาขายบ้านกันและสบายใจด้วยกันทั้ง 2 ฝ่าย

ใครถูกเรียกเป็นหมา หรือถูกระบุสัญชาติว่าเป็นพวกเดียวกัน อย่าไปโกรธเขาเลยครับ เพราะชาติพันธุ์นี้สามารถสร้างประโยชน์และมีคุณค่าทางเศรษฐกิจ ไม่ทำให้เจ้าของที่นอนถูก “แตรักคุลา” คุณเลือดแบบไม่เต็มใจ ซึ่งดีกว่ามนุษย์รักโลกซึ่งทำความเดือดร้อนให้ผู้อื่นได้เป็นอันมาก

เครื่องเคียงอาหารสมอง

- คนในสมัยโบราณเชื่อกันว่าซูปไก่เป็นยาปิว เหมือนที่เชื่อในหอยนางรมในปัจจุบัน
- แม้แต่ในปี ค.ศ. 1720 ในสหรัฐอเมริกาผู้คนยังเชื่อว่าการกินมันฝรั่งจะทำให้อายุสั้น
- ในปัจจุบันมีหลักฐานทางการแพทย์ว่าการกินอาหารน้อยคือความลับของการมีอายุยืน
- คนอินเดียไม่กินเนื้อวัว ดังนั้น McDonald's ในนิวเดลีจึงใส่เนื้อแกะแทนใน

แฮมเบอร์เกอร์

- ในบอร์ดของเกมส์บิงโกที่มี 90 ช่อง โอกาสที่จะชนะจันร่องบิงโกได้มีประมาณ

44 ล้านหนทาง

- เกมส์ Monopoly เป็นเกมส์บอร์ดที่ขายดีที่สุดในโลก มีใบอนุญาตขายใน 80 ประเทศ และผลิตใน 26 ภาษา

- ร้อยละ 80 ของนักมวยอาชีพประสบกับสภาวะสมองถูกทำลาย

- เครื่องหมายการค้าของ Nike คือเครื่องหมายขีดถูกที่เรียกว่า "Swoosh" ออกแบบ

โดยนักศึกษาของ University of Oregon ชื่อ Corolyn Davidson ในปี 1964 เมื่อออกแบบในตอนแรก เธอได้รับค่าตอบแทน 35 เหรียญ

น้ำจิ้มอาหารสมอง

Education system means nothing if it teaches young people how to make a living, but does not teach them how to make a life.

ระบบการศึกษาจะไร้ความหมายถ้าสอนเยาวชนให้รู้จักเพียงทำมาหาเลี้ยงชีพ แต่ไม่ได้สอนให้รู้จักดำรงชีพ

.....